

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ**

**Ә. МАРҒҰЛАН АТЫНДАҒЫ «ПАВЛОДАР ПЕДАГОГИКАЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ» КеАҚ**

6В01430 «Музыкалық білім беру» мамандығы бойынша

**ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН
ҚАБЫЛДАУ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Павлодар 2024

ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1) Қабылдау шығармашылық емтихандарының құрылымы мен мазмұны

Қабылдау шығармашылық емтихандарының бағдарламасы ҚР БҒМ Жоғары білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының талаптарына сәйкес орындалды.

6B01430 «Музыкалық білім беру» Білім беру бағдарламасына музыкалық білімсіз оқуға түсетін талапкерлер екі шығармашылық емтихан тапсырады.

1) «Музыкалық-орындау аппаратының ерекшеліктері мен музыкалық қабілеттерін диагностикалау».

2) «Жеке музыкалық орындаушылық (вокалдық, аспаптық)».

Шығармашылық емтихандардың мақсаты: музыкалық қабілеттер мен музыкалық-орындаушылық дағдылардың қалыптасу деңгейін анықтау; музыкалық өнер саласындағы музыкалық-теориялық және практикалық дайындық деңгейін анықтау; «6B01430 – Музыкалық білім беру» Білім беру бағдарламасын меңгеру үшін шығармашылық әлеуеттің даму деңгейін анықтау.

Шығармашылық қабылдау емтихандары ауызша түрде өткізіледі.

Бірінші шығармашылық емтихан «музыкалық-орындаушылық аппарат пен музыкалық қабілеттердің ерекшеліктерін диагностикалау» кешенді сипатқа ие және анықтауға негізделеді:

1) талапкердің педагог көрсеткен әр түрлі жаттығуларды қайталау әдісімен музыкалық-орындаушылық аппаратының қалыптасу деңгейін;

2) шығармашылық жаттығуларды қолдана отырып, музыкалық дайындықсыз талапкерлерде музыкалық қабілеттерінің қалыптасу деңгейін: тыңдау және әуеннің биіктігін және оны дауыспен қайталау әдісімен; әртүрлі ырғақтық суреттерді тыңдау және оларды шапалақтау әдісімен; аралықтар мен аккордтарды тыңдау, дыбысталатын дыбыстардың санын анықтау және оларды дауыспен қайталау әдісін қолдана отырып жүзеге асырады.

Екінші шығармашылық емтихан «жеке музыкалық орындаушылық (вокалдық, аспаптық)» кешенді сипатқа ие және анықтауға негізделеді:

1) музыкалық дайындық деңгейі бар талапкерлерде музыкалық-теориялық білім негіздерін, әр түрлі жанрдағы вокалдық және аспаптық музыкалық шығармаларды талдау және орындау практикалық дағдыларын қалыптастыру;

2) музыкалық дайындықсыз талапкерлерде вокалдық дағдылар мен аспаптық шығармаларды орындау дағдыларының қалыптасу деңгейі.

Шығармашылық қабылдау емтихандары бірқатар ерекше міндеттерді шешуге бағытталған:

- музыкалық қабілеттердің қалыптасуын бағалау;

- музыкалық-орындаушылық вокалдық және аспаптық дағдылардың қалыптасуын бағалау;

- музыкалық-теориялық және тарихи-эстетикалық білім деңгейін анықтау;

- әдістемелік, шығармашылық міндеттерді шешу үшін алған білімдері мен дағдыларын қолдануға дайындығын анықтау.

Шығармашылық емтихан нәтижесінде:

1) музыкалық дайындығы бар талапкерлер төмендегілерді көрсетуі тиіс:
білуі:

- музыкалық сауаттың, гармонияның, талдаудың теориялық негіздерін;

- қазақ және әлемдік музыка тарихы саласында.

дағдылар:

- музыкалық шығарманы талдау;ң;

- әр түрлі жанрдағы вокалдық шығармаларды орындау;

- әр түрлі жанрдағы аспаптық шығармаларды орындау.

2) Музыкалық дайындықсыз талапкерлер көрсетуі тиіс:

қабілеттерді:

- музыкалық дыбыстар мен әуендік реттіліктің биіктігін, күшін, ұзақтығын анықтау;

- орындалатын музыкалық дыбыстардың санын анықтау;

- музыкалық дыбыстардың, аралық және гармоникалық реттіліктің биіктігін дауыспен қайталау;

- орындалған метроритмиялық топтарды дауыспен немесе шапалақтау/түрту арқылы қайталау.

дағдылар:

- әр түрлі жанрдағы вокалдық шығармаларды орындау;

- әр түрлі жанрдағы аспаптық шығармаларды орындау

3) Қабылдау шығармашылық емтихандарын өткізуге қойылатын ұйымдастырушылық талаптар

Әрбір талапкерге емтиханның ұзақтығы 20 минутты құрайды – (өнер көрсетуге 5-10 минут, комиссияның сұрақтарына жауаптар 5-10 минут). Өнер көрсеткеннен кейін комиссияның қалауы бойынша қосымша және нақтылайтын сұрақтар қойылуы мүмкін.

Қабылдау сынақтары мемлекеттік және орыс тілдерінде жүргізіледі.

Талапкер өтініш, жеке куәлік/паспорт негізінде қабылдау шығармашылық емтиханын тапсыруға жіберіледі.

Қабылдау шығармашылық емтиханының басталуына кешіккен жағдайда талапкер сынаққа жіберілуі мүмкін, сонымен қатар, тапсырманы орындау уақыты ұлғайтылмайды, оны емтихан алушы ескертеді..

Қабылдау шығармашылық емтихандарына дәлелді себептермен (науқастануы немесе құжатпен расталған өзге де мән-жайлар) келмеген түлектер ППУ-ға түсу сынақтарының кестесінде көзделген резервтік күні жіберіледі.

Қабылдау шығармашылық емтихандарын өткізу кезінде комиссия тыныш және мейірімді жағдайды қамтамасыз етеді, талапкерлерге өз білімі мен іскерлігінің деңгейін барынша толық көрсетуге мүмкіндік береді.

Шығармашылық емтихандар ІІІУ Қабылдау комиссиясы белгілеген кестеге сәйкес екі күн өтеді.

Әрбір емтихан алдында университет оқытушылары кестеге сәйкес кеңес береді.

Шығармашылық емтихандарды өткізу күндері талапкерлерге:

1) Нұрсұлтан қаласы уақыты бойынша сағат 10.00-де кешікпей емтиханда болу қажет.

2) өзімен бірге фонограмманы ойнату жүзеге асырылатын тасығышы (флешка, қатты диск және т.б.); сондай-ақ музыкалық шығармаларды орындау үшін музыкалық аспабы (фортепианодан басқа) болуы тиіс.

4) Қабылдау шығармашылық емтихандарының нәтижелерін бағалау критерийлері

Шығармашылық емтихандарды Пәндік комиссия Қабылдау комиссиясы бекіткен төмендегі критерийлерге сәйкес 50 балдық шкала бойынша бағалайды.

Емтихан үшін мүмкін болатын ең жоғары баға-50 балл.

«Музыкалық-орындау аппаратының ерекшеліктерін және музыкалық қабілеттерін диагностикалау» бірінші шығармашылық емтихан үшін мүмкін болатын ең жоғары баға-50 балл.

«Жеке музыкалық орындаушылық (вокалдық, аспаптық)» екінші шығармашылық емтихан үшін мүмкін болатын ең жоғары баға - 50 балл.

Қорытынды баға бірінші және екінші шығармашылық емтихандар үшін бағалар сомасынан қалыптастырылады және - 100 балды құрайды.

Емтихан қорытындысы бойынша ІІІУ белгілеген ең төменгі балдан (49 және одан төмен балл) төмен жинаған талапкер шығармашылық қабылдау емтихандарын тапсырмаған болып есептеледі, конкурсқа қатыспайды.

Балл саны көрсетілген бағаларды Қабылдау комиссиясы емтихан аяқталғаннан кейін бір күн ішінде қояды. Шығармашылық емтихан нәтижелерінің тізімі ІІІУ сайтында орналастырылады. Шығармашылық емтиханның нәтижелері жарияланғаннан кейін емтиханнан кейінгі күні апелляция өткізіледі. Бағаны өзгерту туралы шешімді апелляциялық комиссия мүшелері алқалы түрде қабылдайды.

МУЗЫКАЛЫҚ БІЛІМІ ЖОҚ ТАЛАПКЕРЛЕРГЕ АРНАЛҒАН ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАНДАРДЫҢ МАЗМҰНЫ

1-ші шығармашылық емтихан-»Музыкалық-орындаушылық аппарат пен музыкалық қабілет ерекшеліктерінің диагностикасы».

Емтиханның мақсаты: талапкердің музыкалық-орындаушылық аппаратының ерекшеліктері мен табиғи музыкалық қабілеттерінің қалыптасу деңгейін анықтау.

Қабілеттерді анықтау келесі критерийлер бойынша жүзеге асырылады:

- 1) ырғақты қабылдау және қарқынметырғақ сезімі;
- 2) музыкалық есту қаблеті (интонациялық, әуендік, гармоникалық, тембрлік, динамикалық);
- 3) музыкалық есте сақтау (қарқынметырғақтық, жоғары дыбыстық, әуендік, гармоникалық);
- 4) вокалдық деректер (дауыс тембрі, дауыс күші, дауыстың динамикалық қозғалысы, әншілік диапазон, вокалдық мәдениет, артикуляциялық ерекшеліктер);
- 5) тірек-қимыл аппараты (қалып, корпус жағдайының тұрақтылығы, кеңістікте бағдарлану және үйлестіру);
- 6) мотор-қозғалыс дағдылары (қолдың төзімділігі мен күші, екі қолдың арасындағы үйлестіру, қолдың икемділігі, саусақтардың қозғалғыштығы).

1-ші шығармашылық емтиханның ең жоғары бағасы-50 балл.

Бағалау критерийлері

Балдар	Талаптар
20-45	барлық параметрлер бойынша жоғары көрсеткіштер
10-20	кейбір параметрлер бойынша жеткіліксіз дамыған музыкалық қабілеттер, жоғары деңгейге жақын орташа деңгейден жоғары көрсеткіштер
8-15	кейбір параметрлер бойынша жеткіліксіз дамыған музыкалық қабілеттер, көрсеткіштер орташа деңгейден төмен, төмен деңгейге жақын
0-5	көптеген параметрлер бойынша қалыптаспаған музыкалық қабілеттер

2-ші шығармашылық емтихан - «жеке музыкалық орындаушылық (вокалдық, аспаптық)».

Емтиханның мақсаты: талапкердің вокалдық және аспаптық музыкалық-орындаушылық дағдыларының қалыптасу деңгейін анықтау.

Емтихан кезінде талапкер орындауы керек:

1) (ән, романс, ария, эстрадалық, кантри, рок-композиция және т.б.). жанрларда өз таңдауы бойынша екі әртүрлі сипаттағы вокалдық шығармалар

Шығарманы а капелла (сүйемелдеусіз), аккомпаниатордың сүйемелдеумен (фортепиано), кез келген музыкалық аспаптың өз сүйемелдеуымен, не фонограмма мен орындауға болады.

2) курстарда немесе БММ, БӨМ-де музыкалық даярлық оқу процесінде не өз бетінше үйренген музыкалық аспаптарда (фортепиано, баян, қобыз, шертер, гитара және т. б.) әртүрлі сипаттағы екі шығарма.

2-ші шығармашылық емтиханның ең жоғары бағасы-50 балл.

Бағалау критерийлері

Балдар	Талаптар
20-45	барлық параметрлер бойынша жоғары көрсеткіштер
10-20	кейбір параметрлер бойынша жеткіліксіз дамыған музыкалық-орындаушылық вокалдық және аспаптық дағдылар, көрсеткіштер ортадан жоғары деңгейге жақын
8-15	кейбір параметрлер бойынша жеткіліксіз дамыған музыкалық-орындаушылық вокалдық және аспаптық дағдылар, көрсеткіштері орташа деңгейден төмен, төмен көрсеткіштерге жақын
0-5	көптеген параметрлер бойынша қалыптаспаған музыкалық-орындаушылық вокалдық және аспаптық дағдылар

Шығармашылық емтиханның екі тапсырмасы үшін 100 балл, егер талапкер музыкалық шығарманы және музыкалық-орындаушылық дағдыларды талдау дағдысын көрсету кезінде белгіленген критерийлер бойынша ең жоғары балл жинаған жағдайда қойылады.

МУЗЫКАЛЬҚ БІЛІМІ БАР ТАЛАПҚЕРЛЕРГЕ АРНАЛҒАН ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАННЫҢ МАЗМҰНЫ

1-ші шығармашылық емтихан - «Жеке музыкалық орындаушылық (вокалдық, аспаптық)».

Емтиханның мақсаты: талапкердің музыкалық талдау дағдыларының қалыптасу деңгейін және вокалдық және аспаптық шығармалардың музыкалық-орындаушылық мәдениетінің қалыптасу деңгейін анықтау.

Емтихан кезінде талапкерге талдау жасау қажет:

- 1) 1-қосымшада келтірілген жоспар бойынша емтиханда вокалдық және аспаптық орындау үшін таңдалған шығармалар;
- 2) комиссияның орындалатын туындыларды түсіндіру мазмұны мен ерекшеліктері жөніндегі сұрақтарына жауап беру.

Емтихан кезінде талапкер орындауы керек:

- 1) (ән, романс, ария, эстрадалық, кантри, рок-композиция және т.б.). жанрларда өз таңдауы бойынша екі әртүрлі сипаттағы вокалдық шығармалар

Шығарманы а капелла (сүйемелдеусіз), аккомпаниатордың сүйемелдеумен (фортепиано), кез келген музыкалық аспаптың өз сүйемелдеуымен, не фонограмма мен орындауға болады.

- 2) колледжде музыкалық дайындық процесінде үйренген музыкалық аспаптарда (фортепиано, баян, қобыз, шертер, гитара және т.б.) екі әртүрлі сипаттағы шығармалар.

Музыкалық шығарманы талдау дағдыларын бағалау кестеде келісілген критерилер бойынша жүзеге асырылады

Балдар	Талаптар
20-45	талдаудың барлық бөлімдері бойынша талаптар орындалған
10-20	талдаудың кейбір параметрлері бойынша музыкалық мәнерлілік құралдары жеткіліксіз ұсынылған және шығарманың музыкалық бейнесін түсіндіруге дәлелді дәлелдер келтірілмеген
8-15	талдаудың бірнеше бөлімінде музыкалық мәнерлілік құралдары мүлдем ұсынылмаған және музыкалық шығарманың бейнесін түсіндіруге дәлелдер келтірілмеген
0-5	музыкалық шығарманың бейнесін жасау үшін қолданылатын музыкалық мәнерлілік құралдары дұрыс анықталмаған, музыкалық шығарманың орындаушылық интерпретациясы жоқ

**Музыкалық орындау дағдыларын анықтау кестеде келтірілген
критерийлер бойынша жүзеге асырылады**

Баллдар	Талаптар
31-45	Мәтін қатесіз жатқа, эмоционалды-жарқын, автордың ниеті мен стилін дәл жеткізуде орындалады
21-30	Мәтін жатқа орындалады, музыкалық мәтіннің 2-3 дәлсіздігіне, эмоционалдылықтың орташа деңгейіне рұқсат беріледі
10-20	Мәтін жатқа орындалады, бірақ шығарманың эмоционалдылығы мен стилизациясы жоқ
0-9	Мәтін жатқа орындалмайды, музыкалық шығарманың стилі бұзылады, орындау эмоционалды емес

Шығармашылық емтиханның екі тапсырмасы үшін 100 балл, егер талапкер музыкалық шығарманы және музыкалық-орындаушылық дағдыларды талдау дағдысын көрсету кезінде белгіленген критерийлер бойынша ең жоғары балл жинаған жағдайда қойылады.

Қосымшасы А

Музыкалық шығарманы талдау жоспары

I. Шығарма, оның авторлары туралы жалпы мәліметтер.

Жазған жылы. Музыка және мәтін авторлары. Музыкалық шығарманың жанрын анықтаңыз. Егер талданатын шығарма неғұрлым ірі шығарманың бөлігі болып табылса, оның қалған бөліктерін (бөліктердің санын және т.б.) қысқаша сипаттау керек.

Композитордың өмірі мен шығармашылығы туралы мәліметтер: өмір сүрген жылдары, шығармашылықтың қысқаша сипаттамасы, негізгі шығармалары. Вокалды/аспаптық шығармашылықтың толығырақ сипаттамасы. Мәтін авторы туралы қысқаша ақпарат: өмір сүрген және жұмыс істеген дәуір, өлеңнің құрылу тарихы мен жазған жылы.

II. Музыкалық-мәнерлілік құралдар.

Шығарма формасы (бір бөлік (кезең)), екі бөлік, үш бөлік (күрделі, қарапайым), шумақты, шумақты-вариациялық, сонаттық, рондо және т.б.).

Әуеннің сипаттамасы: тақырып, оның сипаты, интонациясы, метроритмиялық ерекшеліктері, қарқыны. Музыкалық-тақырыптық материалды дауыстар арасында, солист партиясы мен сүйемелдеудің арасында бөлу. Ладотональды ерекшеліктер: негізгі тоналдылықты, ауытқуды, модуляцияны, салыстыруды анықтау.

Гармонияны талдау-шығарманың гармониялық тілінің сипаттамасы, оның ерекшеліктері. Фактураның сипаттамасы (жазу түрі): гармониялық, гомофонды-гармониялық, полифониялық (фуга, фугато, сонаталық форма), Канон, аралас және т. б.

III. Вокалдық талдау

Вокалдық партия диапазоны. Тесситуралық жағдайлар.

Интонацияның ерекшеліктері. Әуендік, гармоникалық строй. Ладотональды жоспар негізінде интонациялық тұрғыдан ең қиын сәттерді анықтау. Интонациялық қиындықтарды жеңу жолдары.

Ансамбль – барлық түрлерін сипаттау-ырғақтық, қарқындылық, динамикалық, дикциялық, вокалдық, унисондық және т. б.

Ең тән вокалдық ерекшеліктерді анықтау-әншілік тыныс алу (фразалар бойынша, тізбекті). Дыбыстандыру тәсілдерінің сипаттамасы (*legato*, *non legato*, *staccato* және т.б.).

Вокалдық шығарманың дикциялық ерекшеліктері, жанрын, стилін, сипатын, қарқынын, динамикасын, тесситурасын, дыбысталуын ескере отырып, аспаптық шығарманың штрихтық/артикуляциялық ерекшеліктері. Вокалды шығарма үшін мәтінді орфоэпиялық талдау.

IV. Орындаушылық талдау.

Әдеби және музыкалық мәтіндердің байланысын ашу, музыкалық мәнерліліктің барлық құралдарын анықтау (қарқын, динамика, агогика, фразировка, логикалық шарықтау шегі, көркемдік орындау жоспарын құру). Шығарманың барлық терминдері анықталуы керек. Шығарманың барлық қиындықтарын анықтау: ырғақты, интонациялық, тесситуралық, дикциялық, вокалдық.

ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1) Структура и содержание вступительных творческих экзаменов

Программа вступительных творческих экзаменов выполнена в соответствии с требованиями Государственного общеобязательного образовательного стандарта высшего образования МНиВО РК.

Абитуриенты, поступающие для обучения на образовательную программу 6В01430 «Музыкальное образование» без музыкального образования сдают два творческих экзамена.

1) «Диагностика особенностей музыкально-исполнительского аппарата и музыкальных способностей».

2) «Сольное музыкальное исполнительство (вокальное, инструментальное)».

Цель творческих экзаменов: определить уровень сформированности музыкальных способностей и музыкально-исполнительских навыков; выявить уровень музыкально-теоретической и практической подготовки в области музыкального искусства; установить степень развития творческого потенциала к овладению образовательной программой «6В01430 – Музыкальное образование».

Вступительные творческие экзамены проводятся в устной форме.

Первый творческий экзамен «Диагностика особенностей музыкально-исполнительского аппарата и музыкальных способностей» имеет комплексный характер и заключается в выявлении:

1) уровня сформированности музыкально-исполнительского аппарата методом повторения абитуриентом различных упражнений, показанных педагогом;

2) уровня сформированности музыкальных способностей у абитуриентов без музыкальной подготовки с применением творческих упражнений: методом прослушивания и определения высоты мелодии и ее повторения голосом; методом прослушивания различных ритмических рисунков и их прохлопывания; методом прослушивания интервалов и аккордов, определения количества звучащих звуков и повторения их голосом.

Второй творческий экзамен «Сольное музыкальное исполнительство (вокальное, инструментальное)» имеет комплексный характер и заключается в выявлении:

1) у абитуриентов с музыкальной подготовкой уровня сформированности основ музыкально-теоретических знаний, практических навыков анализа и исполнения вокальных и инструментальных музыкальных произведений различных жанров;

2) у абитуриентов без музыкальной подготовки уровень сформированности вокальных навыков и навыков исполнения инструментальных произведений.

Вступительные творческие экзамены направлены на решение ряда специфических задач:

- оценку сформированности музыкальных способностей;
- оценку сформированности музыкально-исполнительских вокальных и инструментальных навыков;
- определение уровня музыкально-теоретических и историко-эстетических знаний;
- выявление готовности применять полученные знания и навыки для решения методических, творческих задач.

В результате творческого экзамена:

1) Абитуриенты с музыкальной подготовкой должны продемонстрировать:

знание:

- теоретических основ музыкальной грамоты, гармонии, анализа;
- в области истории казахской и мировой музыки.

навыки:

- анализа музыкального произведения;
- исполнения вокальных произведений разных жанров;
- исполнения инструментальных произведений разных жанров.

2) Абитуриенты без музыкальной подготовки должны продемонстрировать:

способности:

- определять высоту, силу, длительность музыкальных звуков и мелодических последовательностей;
- определять количество исполняемых музыкальных звуков;
- повторять высоту музыкальных звуков, интервальных и гармонических последовательностей голосом;
- повторять исполненные метроритмические группы голосом или прохлопыванием/простукиванием.

навыки:

- исполнения вокальных произведений разных жанров;
- исполнения инструментальных произведений разных жанров.

3) Организационные требования к проведению вступительных творческих экзаменов

Продолжительность экзамена для каждого абитуриента максимально составляет 20 минут – (5-10 минут на выступление, 5-10 минут ответы на вопросы комиссии). После выступления на усмотрение комиссии могут быть заданы дополнительные и уточняющие вопросы.

Вступительные испытания проводятся на государственном и русском языках.

Абитуриент допускается к сдаче вступительного творческого экзамена на основании поданного заявления, удостоверения личности/паспорта.

При опоздании к началу вступительного творческого экзамена абитуриент может быть допущен к испытанию, причем время на выполнение задания ему не увеличивается, о чем его предупреждает экзаменатор.

Лица, не явившиеся на вступительные творческие экзамены по уважительной причине (болезнь или иные обстоятельства, подтвержденные документально), допускаются к ним в резервный день, предусмотренный расписанием вступительных испытаний в ППУ.

При проведении вступительных творческих экзаменов комиссия обеспечивает спокойную и доброжелательную обстановку, предоставляет возможность абитуриентам наиболее полно проявить уровень своих знаний и умений.

Творческие экзамены будут проходить два дня в соответствии с расписанием, установленным Приёмной комиссией ППУ.

Перед каждым экзаменом преподавателями университета будет проводиться консультация в соответствии с расписанием.

В дни проведения творческих экзаменов абитуриентам необходимо:

- 1) Быть на экзамене без опозданий в 10.00 по времени г. Астана.
- 2) Иметь при себе носитель (флешку, жесткий диск и т.д.), с которого будет осуществляться воспроизведение фонограммы; также музыкальный инструмент (кроме фортепиано) для исполнения музыкальных произведений.

4) Критерии оценивания результатов вступительных творческих экзаменов

Творческие экзамены оцениваются предметной комиссией по 50-балльной шкале согласно приведенным ниже критериям, утвержденными Приёмной комиссией.

Максимально возможная оценка за экзамен – 50 баллов.

Максимальная оценка за первый творческий экзамен «Диагностика особенностей музыкально-исполнительского аппарата и музыкальных способностей» - 50 баллов.

Максимальная оценка за второй творческий экзамен «Сольное музыкальное исполнительство (вокальное, инструментальное)» - 50 баллов.

Итоговая оценка формируется из суммы оценок за первый и второй творческие экзамены и составляет – 100 баллов.

Абитуриент, набравший по итогам экзамена, ниже установленного ППУ минимального балла (49 баллов и ниже), считается не сдавшим вступительные творческие экзамены, выбывает из участия в конкурсе.

Оценки с указанием количества баллов выставляются Приёмной комиссией в течение одного дня после окончания экзамена.

Список результатов творческого экзамена размещается на сайте ППУ.

После объявления результатов творческого экзамена, на следующий день после экзамена, проводится апелляция.

Решение об изменении оценки принимается членами апелляционной комиссии коллегиально.

СОДЕРЖАНИЕ ТВОРЧЕСКИХ ЭКЗАМЕНОВ ДЛЯ АБИТУРИЕНТОВ БЕЗ МУЗЫКАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

1-й творческий экзамен – «Диагностика особенностей музыкально-исполнительского аппарата и музыкальных способностей».

Цель экзамена: определение уровня сформированности у абитуриента особенностей музыкально-исполнительского аппарата и природных музыкальных способностей.

Определение способностей будет осуществлять по следующим критериям:

- 1) ритмическое восприятие и чувство темпометроритма;
- 2) музыкальный слух (интонационный, мелодический, звуковысотный, гармонический, тембральный, динамический);
- 3) музыкальная память (темпометроритмическая, звуковысотная, мелодическая, гармоническая);
- 4) вокальные данные (тембр голоса, сила голоса, динамическая подвижность голоса, певческий диапазон, вокальная культура, артикуляционные особенности);
- 5) опорно-двигательный аппарат (осанка, устойчивость положения корпуса, ориентация и координация в пространстве);
- 6) моторно-двигательные навыки (выносливость и сила рук, координация между двумя руками, пластичность рук, подвижность пальцев).

Наивысшая оценка на 1-м творческом экзамене - 50 баллов.

Критерии оценки

Баллы	Требования
20-45	по всем параметрам высокие показатели
10-20	по некоторым параметрам недостаточно развитые музыкальные способности, показатели выше среднего уровня ближе к высокому
8-15	по некоторым параметрам недостаточно развитые музыкальные способности, показатели ниже среднего уровня, ближе к низкому
0-5	по многим параметрам несформированные музыкальные способности

2-й творческий экзамен – «Сольное музыкальное исполнительство (вокальное, инструментальное)».

Цель экзамена: определение уровня сформированности у абитуриента вокальных и инструментальных музыкально-исполнительских навыков.

На экзамене абитуриенту необходимо исполнить:

1) два разнохарактерных вокальных произведения на свой выбор в жанрах (песня, романс, ария, эстрадная, кантри, рок-композиция и др.).

Произведение можно исполнять а капелла (без сопровождения), с сопровождением аккомпаниатора (фортепиано), под собственный аккомпанемент любого музыкального инструмента, либо под фонограмму.

2) два разнохарактерных произведения на музыкальных инструментах (фортепиано, баян, кобыз, шертер, гитара и т.д.) выученных в процессе музыкальной подготовки на курсах или в ДМШ, ДШИ, либо самообучения.

Наивысшая оценка на 1-м творческом экзамене - 50 баллов.

Определение музыкально-исполнительских навыков будет осуществляться по критериям, приведенным в таблице.

Баллы	Требования
20-45	по всем параметрам высокие показатели
10-20	по некоторым параметрам недостаточно развитые музыкально-исполнительские вокальные и инструментальные навыки, показатели выше среднего уровня ближе к высокому
8-15	по некоторым параметрам недостаточно развитые музыкально-исполнительские вокальные и инструментальные навыки, показатели ниже среднего уровня, ближе к низкому
0-5	по многим параметрам несформированные музыкально-исполнительские вокальные и инструментальные навыки

Оценка 100 баллов за два творческих экзамена выставляется в том случае, если абитуриент при демонстрации музыкальных способностей и музыкально-исполнительских навыков набрал наивысшее количество баллов по обозначенным критериям.

СОДЕРЖАНИЕ ТВОРЧЕСКОГО ЭКЗАМЕНА ДЛЯ АБИТУРИЕНТОВ С МУЗЫКАЛЬНЫМ ОБРАЗОВАНИЕМ

1-й творческий экзамен – «Сольное музыкальное исполнительство (вокальное, инструментальное)».

Цель экзамена: определение уровня сформированности у абитуриента навыков музыкального анализа и уровня сформированности музыкально-исполнительской культуры вокальных и инструментальных произведений.

На экзамене абитуриенту необходимо проанализировать:

- 1) произведения, выбранные для вокального и инструментального исполнения на экзамене по плану приведенному в Приложении 1;
- 2) ответить на вопросы комиссии по содержанию и особенностям интерпретации исполняемых произведений.

На экзамене абитуриенту необходимо исполнить:

- 1) два разнохарактерных вокальных произведения на свой выбор в жанрах (песня, романс, ария, эстрадная, кантри, рок-композиция и др.).

Произведение можно исполнять а капелла (без сопровождения), с сопровождением аккомпаниатора (фортепиано), под собственный аккомпанемент любого музыкального инструмента, либо под фонограмму.

- 2) два разнохарактерных произведения на музыкальных инструментах (фортепиано, баян, кобыз, шертер, гитара и т.д.) выученных в процессе музыкальной подготовки в колледже.

Оценивание навыков анализа музыкального произведения будет осуществляться по критериям, приведенным в таблице

Баллы	Требования
20-45	по всем разделам анализа выдержаны требования
10-20	по некоторым параметрам анализа недостаточно представлены средства музыкальной выразительности и не приведены веские аргументы интерпретации музыкального образа произведения
8-15	по нескольким разделам анализа совсем не представлены средства музыкальной выразительности и не приведены аргументы интерпретации образа музыкального произведения
0-5	средства музыкальной выразительности используемые для создания образа музыкального произведения определены не верно, отсутствует исполнительская интерпретация музыкального произведения

Определение музыкально-исполнительских навыков будет осуществляться по критериям, приведенным в таблице.

Баллы	Требования
31-45	Текст исполняется без ошибок наизусть, эмоционально-ярко, точная передача авторского замысла и стиля
21-30	Текст исполняется наизусть, допускается 2-3 неточности нотного текста, средний уровень эмоциональности
10-20	Текст исполняется наизусть, но отсутствует эмоциональность и стилизация произведения
0-9	Текст наизусть не исполняется, нарушается стилистика музыкального произведения, исполнение неэмоционально

Оценка 100 баллов за два задания творческого экзамена выставляется в том случае, если абитуриент при демонстрации навыка анализа музыкального произведения и музыкально-исполнительских навыков набрал наивысшее количество баллов по обозначенным критериям.

Приложение А

План анализа музыкального произведения

I. Общие сведения о произведении, его авторах.

Год создания. Авторы музыки и текста. Определите жанр музыкального произведения. Если анализируемое произведение является частью более крупного следует кратко охарактеризовать и остальные его части (количестве частей и т.д.).

Сведения о жизни и творчестве композитора: годы жизни, краткая характеристика творчества, основные произведения. Более подробная характеристика вокального/инструментального творчества.

Краткие сведения об авторе текста: годы жизни, эпоха в которой жил и работал, история создания и год создания стихотворения.

II. Музыкально-выразительные средства.

Форма произведения (одночастная (период)), двухчастная, трехчастная (сложная, простая), куплетная, куплетно-вариационная, сонатная, рондо и т.д.).

Характеристика мелодии: тема, её характер, интонации, метроритмические особенности, темп. Распределение музыкально-тематического материала между голосами, между партией солиста и сопровождением.

Ладотональные особенности: определение основной тональности, отклонения, модуляции, сопоставления.

Анализ гармонии – характеристика гармонического языка произведения, его особенности.

Характеристика фактуры (склад письма): гармоническая, гомофонно-гармоническая, полифоническая (фуга, фугатто, сонатная форма), канон, смешанная и т.д..

III. Вокальный анализ

Диапазон вокальной партии. Тесситурные условия.

Особенности интонирования.

Мелодический, гармонический строй. Выявление на основе ладотонального плана наиболее сложных в интонационном отношении моментов. Способы преодоления интонационных трудностей.

Ансамбль – охарактеризовать все виды – ритмический, темповый, динамический, дикционный, вокальный, унисонный и т.д.

Установление наиболее характерных вокальных особенностей – певческое дыхание (по фразам, цепное). Характеристика приемов звуковедения (legato, non legato, staccato и т.д.).

Дикционные особенности вокального произведения, штриховые/артикуляционные инструментального произведения с учетом жанра, стиля, характера, темпа, динамики, тесситуры, звуковедения. Орфоэпический разбор текста для вокального произведения.

IV. Исполнительский анализ.

Раскрытие связи литературного и музыкального текстов, определение всех средств музыкальной выразительности (темпа, динамики, агогики, фразировки, логических кульминаций, составление плана художественного исполнения). Все термины в произведении должны быть расшифрованы. Определение всех трудностей произведения: ритмических, интонационных, тесситурных, дикционных, вокальных.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ**

**ӘЛКЕЙ МАРҒҰЛАН АТЫНДАҒЫ
ПАВЛОДАР ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

БАҒДАРЛАМА

ҚАБЫЛДАУ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАНЫ

6B01431 «Музыкалық және хореографиялық білім» мамандығы

Павлодар 2024

ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1) Қабылдау шығармашылық емтихандарының құрылымы мен мазмұны

Қабылдау шығармашылық емтихандарының бағдарламасы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Жоғары білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының талаптарына сәйкес өткізілді.

6B01431 «Музыкалық-хореографиялық білім» білім беру бағдарламасына түсетін талапкерлер екі шығармашылық емтиханды дайындықсыз тапсырады.

1) «Хореографиялық шеберлік»

2) «Музыкалық қабілеттерін көрсету»

Шығармашылық емтихандардың мақсаты: әртүрлі хореографиялық бағыттарды, сондай-ақ музыкалық қабілеттерді меңгеруге практикалық дайындық деңгейін анықтау; «6B01431 – Музыкалық-хореографиялық білім» білім беру бағдарламасын меңгеру үшін шығармашылық әлеуеттің даму дәрежесін белгілеу.

Қабылдау шығармашылық емтихандары ауызша жүргізіледі.

«Хореографиялық шеберлік» бірінші шығармашылық емтиханы мыналарды анықтау болып табылады:

1) кәсіби физикалық деректерді дайындамаған үміткерлер үшін әртүрлі жанрдағы хореографиялық шығармаларды орындау процесінде олардың музыкалық материалдағы қимыл-қозғалыстардың макетін жүзеге асыру қабілетін, музыкалық өлшеуіштерді анықтау қабілетін анықтау арқылы би дағдыларының қалыптасу деңгейін, ырғағы мен өлшемі.

2) негізгі би қимылдарын әдістемелік тұрғыдан дұрыс орындау қабілеті арқылы әртүрлі жанрдағы хореографиялық шығармаларды орындау процесінде би дағдыларының қалыптасу деңгейі кәсіби физикалық деректерді дайындай отырып үміткерлер үшін.

«Музыкалық қабілеттерді көрсету» екінші шығармашылық емтиханы күрделі және мыналарды анықтаудан тұрады:

1) оқытушы көрсеткен әр түрлі жаттығуларды қайталайтын талапкердің музыкалық құлағының, музыкалық есте сақтауының даму деңгейі; әуеннің биіктігін тыңдау және анықтау және оны дауыспен қайталау;

2) талапкердің әр түрлі жанрдағы вокалдық шығармаларды орындау процесінде әншілік дағдының қалыптасу деңгейі.

Қабылдау шығармашылық емтихандары бірқатар нақты мәселелерді шешуге бағытталған:

– би қабілеттерінің дамуын бағалау;

– музыкалық-орындаушылық вокалдық және би дағдыларының дамуын бағалау;

– әртүрлі хореографиялық бағыттарды іс жүзінде меңгерудің кәсіби қабілетінің дәрежесін анықтау

Шығармашылық емтихан нәтижесінде:

1) Оқудан өткен үміткерлер мыналарды көрсетуі керек:

мүмкіндіктері:

– музыкалық дыбыстардың биіктігін, күшін, ұзақтығын және әуездік қатарын анықтау;

- орындалатын музыкалық дыбыстардың санын анықтау;

- музыкалық дыбыстардың биіктігін қайталау

дағдылар:

– түрлі жанрдағы вокалдық шығармаларды орындау;

– әртүрлі жанрдағы би композицияларын кәсіби орындау.

2) Дайындықсыз үміткерлер мыналарды көрсетуі керек:

мүмкіндіктері:

– музыкалық дыбыстардың биіктігін, күшін, ұзақтығын және әуездік қатарын анықтау;

- орындалатын музыкалық дыбыстардың санын анықтау;

- музыкалық дыбыстардың биіктігін қайталау.

дағдылар:

– түрлі жанрдағы вокалдық шығармаларды орындау;

– әртүрлі жанрдағы хореографиялық шығармаларды орындау.

3) Қабылдау шығармашылық емтихандарын өткізуге қойылатын ұйымдастырушылық талаптар

Әрбір талапкер үшін емтиханның ұзақтығы максимум 20 минутты құрайды (презентацияға 5-10 минут, комиссия сұрақтарына жауаптар үшін 5-10 минут). Сөз сөйлегеннен кейін комиссияның шешімі бойынша қосымша және нақтылау сұрақтары қойылуы мүмкін.

Қабылдау тестілері мемлекеттік және орыс тілдерінде жүргізіледі.

Үміткерге берілген өтініш пен жеке куәлік/төлқұжат негізінде түсу шығармашылық емтиханын тапсыруға рұқсат етіледі.

Егер талапкер қабылдаудың шығармашылық емтиханының басталуына кешігіп қалса, ол тестілеуге жіберіледі және емтихан алушы оны ескертетіндей тапсырманы орындау уақыты ұзартылмайды.

Қабылдау шығармашылық емтихандарына дәлелді себептер бойынша келмеген тұлғалар (ауру немесе құжаттармен расталған өзге де мән-жайлар) ППУ-ға түсу емтихандарын өткізу кестесінде көзделген резервте келуге жіберіледі.

Қабылдау шығармашылық емтихандарын өткізу кезінде комиссия талапкерлерге өздерінің білімдері мен дағдыларының деңгейін толық көрсетуге мүмкіндік бере отырып, тыныш және мейірімді ортаны қамтамасыз етеді.

Шығармашылық емтихандар ППУ қабылдау комиссиясы белгілеген кестеге сәйкес үш күн ішінде өткізіледі.

Әрбір емтихан алдында университет оқытушылары кестеге сәйкес консультациялар жүргізеді.

Шығармашылық емтихан күндері үміткерлер:

1) Астана уақыты бойынша сағат 10.00-де кідіріссіз емтиханға келіңіз.

2) Ұялы телефондарды және басқа байланыс құралдарын өшіріңіз

2) Музыкалық хореографиялық шығармалар ойнатылатын сақтау құрылғысы (флешка, қатты диск және т.б.), сондай-ақ классикалық, халықтық немесе заманауи биге арналған концерттік костюм мен аяқ киім болуы керек.

4) Қабылдау шығармашылық емтихандарының нәтижелерін бағалау критерийлері

Шығармашылық емтихандарды қабылдау комиссиясы бекіткен төмендегі критерийлер бойынша 50-ден 25 балға дейінгі шкала бойынша пәндік комиссия бағалайды.

Күндізгі бөлімге түсушілер үшін емтиханның максималды мүмкін баллы – 50 балл.

«Хореографиялық шеберлік» бірінші шығармашылық емтиханының максималды баллы – 50 балл.

«Музыкалық қабілеттерді көрсету» екінші шығармашылық емтиханның максималды баллы 50 баллды құрайды.

Қорытынды баға бірінші және екінші шығармашылық емтихандар бойынша бағалардың қосындысынан құрылады және 100 баллды құрайды.

Қысқа мерзімді күндізгі оқу нысаны бойынша оқуға түсушілер үшін емтиханға ең жоғары мүмкін балл 25 баллды құрайды.

Қысқа мерзімді күндізгі оқу нысаны бойынша оқуға түсушілер үшін емтиханға ең жоғары мүмкін балл 25 баллды құрайды.

«Хореографиялық шеберлік» бірінші шығармашылық емтиханының максималды баллы – 25 балл.

«Музыкалық қабілеттерді көрсету» екінші шығармашылық емтиханға ең жоғары балл 25 баллды құрайды.

Қорытынды баға бірінші және екінші шығармашылық емтихандар бойынша бағалардың қосындысынан қалыптасады және 50 баллды құрайды.

Емтихан нәтижелері бойынша БПҰ белгілеген ең төменгі баллдан (49 балл және одан төмен) төмен балл жинаған талапкер түсу шығармашылық емтихандарын тапсыра алмаған болып есептеледі және конкурсқа қатысудан шығарылады.

Ұпай санын көрсететін бағаларды қабылдау комиссиясы емтихан аяқталғаннан кейін бір күн ішінде қояды.

Шығармашылық емтихан нәтижелерінің тізімі БПҰ сайтында орналастырылған.

Шығармашылық емтиханның нәтижелері жарияланғаннан кейін емтиханнан кейінгі келесі күні апелляция жүргізіледі.

Бағаны өзгерту туралы шешімді апелляциялық комиссия мүшелері алқалы түрде қабылдайды.

ТАЛАПКЕРЛЕРГЕ АРНАЛҒАН ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАНДАРДЫҢ МАЗМҰНЫ (ДАЙЫНДЫҚСЫЗ)

1-шығармашылық емтихан – «Хореографиялық шеберлік».

Емтиханның мақсаты: талапкердің би және орындаушылық шеберлігінің даму деңгейін анықтау.

Емтихан кезінде талапкер мыналарды толтыруы керек:

екі түрлі хореографиялық нөмір (қазақ биі және кез келген бағыттағы би таңдауы: классикалық, халық сахнасы, модерн).

Қабілеттерді анықтау келесі критерийлер бойынша жүзеге асырылады:

- 1) ырғақты қабылдау және темп-ритмді сезіну;
- 2) тірек-қимыл аппараты (поза, пропорционалдылық құрылыс, дененің икемділігі, ұзартылған аяқтың жақсы сызығы);
- 3) қозғалыс дағдылары (шыдамдылық, пластикалық, саусақтардың қозғалғыштығы, кеңістікте қолдар мен аяқтарды үйлестіру).
- 4) әртүрлі бағыттағы билердің бағдарламалық қимылдарын орындаудағы стильдік дәлдік;
- 5) көркемдік, мәнерлілік

1-шы шығармашылық емтихандағы ең жоғары балл – 50 балл.

Би және орындаушылық дағдыларды анықтау кестеде берілген критерийлер бойынша жүзеге асырылады.

Ұпайлар	Талаптар
35-50	пластикалық және эмоционалды экспрессивтілік, абсолютті музыкалық, хореографиялық нөмірлерді тамаша орындау
15-25	пластикалық және эмоционалды экспрессивтілік, музыкалық, хореографиялық нөмірлерді жақсы орындау
10-20	жеткіліксіз пластикалық және эмоционалды экспрессивтілік, қарапайым музыкалық, хореографиялық нөмірлердің қанағаттанарлық орындалуы
0-5	әлсіз пластикалық және эмоционалды экспрессивтілігі, музыкалық болмауы, хореографиялық нөмірлердің жеткіліксіз техникалық және мәнерлі орындалуы

2-шығармашылық емтихан – «Музыкалық қабілеттерді көрсету».

Емтиханның мақсаты: талапкердің табиғи музыкалық қабілеттерінің, сондай-ақ вокалдық және орындаушылық қабілеттерінің даму деңгейін анықтау.

Қабілеттерді анықтау келесі критерийлер бойынша жүзеге асырылады:

- 1) музыкаға арналған құлақ (интонация, әуезділік, биіктік);
- 2) музыкалық жады (темпотриялық-ритмикалық, биіктік, әуендік, гармоникалық);
- 3) дауыс деректері (дауыс тембрі, дауыс күші, дауыстың динамикалық ұтқырлығы, ән айту диапазоны, дауыс мәдениеті, артикуляциялық ерекшеліктері);

Емтихан кезінде талапкер мыналарды толтыруы керек:

- 1) жанрдағы таңдауыңыз бойынша бір вокалдық шығарма (ән, романс, ария, эстрада, кантри, рок-композиция және т.б.).

Шығарманы аккомпаниатормен (фортепиано) акпелла (сүйемелдеусіз), кез келген музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен немесе саундтрекпен орындауға болады.

2-шы шығармашылық емтихандағы ең жоғары балл 50 балл.

Бағалау критерийлері

Ұпайлар	Талаптар
35-50	барлық жағынан жоғары өнімділік
15-25	кейбір параметрлер бойынша музыкалық қабілеттер жеткіліксіз дамыған, орташа деңгейден жоғары көрсеткіштер жоғарыға жақын
10-20	кейбір параметрлер бойынша музыкалық қабілеттер жеткіліксіз дамыған, көрсеткіштер орташадан төмен, төменге жақын
0-5	көп жағынан қалыптаспаған музыкалық қабілеттер

Талапкер би, орындаушылық және музыкалық қабілеттерін көрсету кезінде белгіленген критерийлер бойынша ең жоғары ұпай жинаған жағдайда екі шығармашылық емтиханға 100 балл қойылады.

ДАЙЫНДЫҚТАРЫ БАР ТАЛАПКЕРЛЕРГЕ АРНАЛҒАН ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАННЫҢ МАЗМҰНЫ

1-шығармашылық емтихан – «Хореографиялық шеберлік».

Емтихан мақсаты: Талапкердің хореографиялық өнер техникасы, пластикалық мәнерлілігі, музыкалық қасиеті және әрбір қимылды орындаудағы әдістемелік дәлдігі саласындағы тәжірибелік дағдыларының деңгейін анықтау.

Емтиханда үміткер мыналарды көрсетуі керек:

өз бетінше дайындалған екі түрлі хореографиялық композицияны орындаудың кәсіби әдістемесі (қазақ биі және кез келген бағыттағы би таңдауы: классикалық, халықтық сахналық, заманауи).

Хореографиялық шығармалар саундтрекпен орындалады.

Қабілеттерді анықтау келесі критерийлер бойынша жүзеге асырылады:

- 1) ырғақты қабылдау және темп-ритмді сезіну;
- 2) тірек-қозғалыс жүйесі (позасы, құрылыстың пропорционалдылығы, дененің икемділігі, ұзартылған аяқтың жақсы сызығы);
- 3) қозғалыс дағдылары (шыдамдылық, пластикалық қозғалыстар, саусақтардың қозғалғыштығы, кеңістікте қолдар мен аяқтарды үйлестіру).
- 4) әртүрлі бағыттағы билердің бағдарламалық қимылдарын орындаудағы стильдік дәлдік;
- 5) көркемдік, мәнерлілік

1-шы шығармашылық емтихандағы ең жоғары балл – 25 балл.

Би және орындаушылық дағдыларды анықтау кестеде берілген критерийлер бойынша жүзеге асырылады.

Ұпайлар	Талаптар
20-25	пластикалық және эмоционалды экспрессивтілік, абсолютті музыкалық, хореографиялық нөмірлерді тамаша орындау
15-19	пластикалық және эмоционалды экспрессивтілік, музыкалық, хореографиялық нөмірлерді жақсы орындау
8-14	жеткіліксіз пластикалық және эмоционалды экспрессивтілік, қарапайым музыкалық, хореографиялық нөмірлердің қанағаттанарлық орындалуы
0-5	әлсіз пластикалық және эмоционалды экспрессивтілігі, музыкалық болмауы, хореографиялық нөмірлердің жеткіліксіз техникалық және мәнерлі орындалуы

2-шығармашылық емтихан – «Музыкалық қабілеттерді көрсету».

Емтиханның мақсаты: талапкердің табиғи музыкалық қабілеттерінің, сондай-ақ вокалдық және орындаушылық қабілеттерінің даму деңгейін анықтау.

Қабілеттерді анықтау келесі критерийлер бойынша жүзеге асырылады:

- 1) музыкаға арналған құлақ (интонация, әуезділік, биіктік);
- 2) музыкалық жады (темпотетриялық-ритмикалық, биіктік, әуендік, гармоникалық);
- 3) дауыс деректері (дауыс тембрі, дауыс күші, дауыстың динамикалық ұтқырлығы, ән айту диапазоны, дауыс мәдениеті, артикуляциялық ерекшеліктері);

Емтихан кезінде талапкер мыналарды толтыруы керек:

- 1) жанрдағы таңдауыңыз бойынша бір вокалдық шығарма (ән, романс, ария, эстрада, кантри, рок-композиция және т.б.).

Шығарманы аккомпаниатормен (фортепиано) акпелла (сүйемелдеусіз), кез келген музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен немесе саундтрекпен орындауға болады.

2-шы шығармашылық емтихандағы ең жоғары балл 25 балл.

Бағалау критерийлері

Ұпайлар	Талаптар
20-25	барлық жағынан жоғары өнімділік
15-19	кейбір параметрлер бойынша музыкалық қабілеттер жеткіліксіз дамыған, орташа деңгейден жоғары көрсеткіштер жоғарыға жақын
8-14	кейбір параметрлер бойынша музыкалық қабілеттер жеткіліксіз дамыған, көрсеткіштер орташадан төмен, төменге жақын
0-5	көп жағынан қалыптаспаған музыкалық қабілеттер

Шығармашылық емтиханның екі тапсырмасы үшін 50 балл, егер талапкер би, орындаушылық және вокалдық шеберліктерін көрсету кезінде белгіленген критерийлер бойынша ең жоғары ұпай жинаған жағдайда қойылады.

ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1) Структура и содержание вступительных творческих экзаменов

Программа вступительных творческих экзаменов выполнена в соответствии с требованиями Государственного общеобязательного образовательного стандарта высшего образования МНиВО РК.

Абитуриенты, поступающие для обучения на образовательную программу 6В01431 «Музыкальное и хореографическое образование» без подготовки сдают два творческих экзамена.

- 1) «Хореографическое мастерство»
- 2) «Демонстрация музыкальных способностей»

Цель творческих экзаменов: определить уровень практической подготовки к освоению различных хореографических направлений, а также музыкальных способностей; установить степень развития творческого потенциала к овладению образовательной программой «6В01431 – Музыкальное и хореографическое образование».

Вступительные творческие экзамены проводятся в устной форме.

Первый творческий экзамен «Хореографическое мастерство» заключается в выявлении:

1) у абитуриентов без подготовки профессиональных физических данных, уровня сформированности танцевальных навыков в процессе исполнения хореографических произведений различного жанра путем определения их умения осуществлять раскладку движений на музыкальный материал, умения определять музыкальный метр, ритм и размер.

2) у абитуриентов с подготовкой профессиональных физических данных, уровня сформированности танцевальных навыков в процессе исполнения хореографических композиций различных жанров путем их умения методически грамотно исполнять основные танцевальные движения.

Второй творческий экзамен «Демонстрация музыкальных способностей» имеет комплексный характер и заключается в выявлении:

1) уровня сформированности музыкального слуха, музыкальной памяти путем повторения абитуриентом различных упражнений, показанных педагогом; прослушивания и определения высоты мелодии и ее повторения голосом;

2) уровня сформированности певческих навыков в процессе исполнения абитуриентом вокальных произведений различных жанров.

Вступительные творческие экзамены направлены на решение ряда специфических задач:

- оценку сформированности танцевальных способностей;
- оценку сформированности музыкально-исполнительских вокальных и танцевальных навыков;
- выявление степени профессиональной способности практического освоения различных хореографических направлений

В результате творческого экзамена:

- 1) Абитуриенты с подготовкой должны продемонстрировать:

способности:

- определять высоту, силу, длительность музыкальных звуков и мелодических последовательностей;
- определять количество исполняемых музыкальных звуков;
- повторять высоту музыкальных звуков

навыки:

- исполнения вокальных произведений разных жанров;
- профессионального исполнения танцевальных композиций разных жанров.

2) Абитуриенты без подготовки должны продемонстрировать:

способности:

- определять высоту, силу, длительность музыкальных звуков и мелодических последовательностей;
- определять количество исполняемых музыкальных звуков;
- повторять высоту музыкальных звуков

навыки:

- исполнения вокальных произведений разных жанров;
- исполнения хореографических произведений разных жанров.

3) Организационные требования к проведению вступительных творческих экзаменов

Продолжительность экзамена для каждого абитуриента максимально составляет 20 минут – (5-10 минут на выступление, 5-10 минут ответы на вопросы комиссии). После выступления на усмотрение комиссии могут быть заданы дополнительные и уточняющие вопросы.

Вступительные испытания проводятся на государственном и русском языках.

Абитуриент допускается к сдаче вступительного творческого экзамена на основании поданного заявления, удостоверения личности/паспорта.

При опоздании к началу вступительного творческого экзамена абитуриент может быть допущен к испытанию, причем время на выполнение задания ему не увеличивается, о чем его предупреждает экзаменатор.

Лица, не явившиеся на вступительные творческие экзамены по уважительной причине (болезнь или иные обстоятельства, подтвержденные документально), допускаются к ним в резервный день, предусмотренный расписанием вступительных испытаний в ППУ.

При проведении вступительных творческих экзаменов комиссия обеспечивает спокойную и доброжелательную обстановку, предоставляет возможность абитуриентам наиболее полно проявить уровень своих знаний и умений.

Творческие экзамены будут проходить три дня в соответствии с расписанием, установленным Приёмной комиссией ППУ.

Перед каждым экзаменом преподавателями университета будет проводиться консультация в соответствии с расписанием.

В дни проведения творческих экзаменов абитуриентам необходимо:

- 1) Быть на экзамене без опозданий в 10.00 по времени г. Астаны.

2) Отключить мобильные телефоны и другие средства связи

2) Иметь при себе носитель (флешку, жесткий диск и т.д.), с которого будет осуществляться воспроизведение музыкальных хореографических композиций, а также концертный костюм и обувь для классического, народного или современного танцев.

4) Критерии оценивания результатов вступительных творческих экзаменов

Творческие экзамены оцениваются предметной комиссией по 50-и 25-и балльной шкале согласно приведенным ниже критериям, утвержденными Приёмной комиссией.

Максимально возможная оценка за экзамен абитуриентов полной очной формы обучения – 50 баллов.

Максимальная оценка за первый творческий экзамен «Хореографическое мастерство» - 50 баллов.

Максимальная оценка за второй творческий экзамен «Демонстрация музыкальных способностей» - 50 баллов.

Итоговая оценка формируется из суммы оценок за первый и второй творческие экзамены и составляет – 100 баллов.

Максимально возможная оценка за экзамен абитуриентов сокращенной очной формы обучения – 25 баллов.

Максимальная оценка за первый творческий экзамен «Хореографическое мастерство» - 25 баллов.

Максимальная оценка за второй творческий экзамен «Демонстрация музыкальных способностей» - 25 баллов.

Итоговая оценка формируется из суммы оценок за первый и второй творческие экзамены и составляет – 50 баллов.

Абитуриент, набравший по итогам экзамена, ниже установленного ППУ минимального балла (49 баллов и ниже), считается не сдавшим вступительные творческие экзамены, выбывает из участия в конкурсе.

Оценки с указанием количества баллов выставляются Приёмной комиссией в течение одного дня после окончания экзамена.

Список результатов творческого экзамена размещается на сайте ППУ.

После объявления результатов творческого экзамена, на следующий день после экзамена, проводится апелляция.

Решение об изменении оценки принимается членами апелляционной комиссии коллегиально.

СОДЕРЖАНИЕ ТВОРЧЕСКИХ ЭКЗАМЕНОВ ДЛЯ АБИТУРИЕНТОВ БЕЗ ПОДГОТОВКИ

1-й творческий экзамен – «Хореографическое мастерство».

Цель экзамена: определение уровня сформированности у абитуриента танцевальных способностей, исполнительских навыков.

На экзамене абитуриенту необходимо исполнить:

два разнохарактерных хореографических номера (казахский танец и на выбор танец любого направления: классический, народно-сценический, современный).

Определение способностей будет осуществляться по следующим критериям:

- 1) ритмическое восприятие и чувство темпометроритма;
- 2) опорно-двигательный аппарат (осанка, пропорциональность сложения, гибкость корпуса, хорошая линия вытянутой ступни);
- 3) моторно-двигательные навыки (выносливость, пластичность, подвижность пальцев, координация рук и ног в пространстве);
- 4) стилистическая точность исполнения программных движений танцев различного направления;
- 5) артистичность, выразительность

Наивысшая оценка на 1-м творческом экзамене - 50 баллов.

Определение танцевально-исполнительских навыков будет осуществляться по критериям, приведенным в таблице.

Баллы	Требования
35-50	пластическая и эмоциональная выразительность, абсолютная музыкальность, отличное исполнение хореографических номеров
15-25	пластическая и эмоциональная выразительность, музыкальность, хорошее исполнение хореографических номеров
10-20	не достаточно пластическая и эмоциональная выразительность, элементарная музыкальность, удовлетворительное исполнение хореографических номеров
0-5	слабая пластическая и эмоциональная выразительность, отсутствие музыкальности, не достаточно техничное и выразительное исполнение хореографических номеров

2-й творческий экзамен – «Демонстрация музыкальных способностей».

Цель экзамена: определение уровня сформированности у абитуриента природных музыкальных способностей, а также вокальных - исполнительских навыков.

Определение способностей будет осуществляться по следующим критериям:

- 1) музыкальный слух (интонационный, мелодический, звуковысотный);
- 2) музыкальная память (темпоритмическая, звуковысотная, мелодическая, гармоническая);
- 3) вокальные данные (тембр голоса, сила голоса, динамическая подвижность голоса, певческий диапазон, вокальная культура, артикуляционные особенности);

На экзамене абитуриенту необходимо исполнить:

- 1) одно вокальное произведение на свой выбор в жанрах (песня, романс, ария, эстрадная, кантри, рок-композиция и др.).

Произведение можно исполнять а капелла (без сопровождения), с сопровождением аккомпаниатора (фортепиано), под собственный аккомпанемент любого музыкального инструмента, либо под фонограмму.

Наивысшая оценка на 1-м творческом экзамене - 50 баллов.

Критерии оценки

Баллы	Требования
35-50	по всем параметрам высокие показатели
15-25	по некоторым параметрам недостаточно развитые музыкальные способности, показатели выше среднего уровня ближе к высокому
10-20	по некоторым параметрам недостаточно развитые музыкальные способности, показатели ниже среднего уровня, ближе к низкому
0-5	по многим параметрам несформированные музыкальные способности

Оценка 100 баллов за два творческих экзамена выставляется в том случае, если абитуриент при демонстрации танцевально-исполнительских и музыкальных способностей набрал наивысшее количество баллов по обозначенным критериям.

СОДЕРЖАНИЕ ТВОРЧЕСКОГО ЭКЗАМЕНА ДЛЯ АБИТУРИЕНТОВ С ПОДГОТОВКОЙ

1-й творческий экзамен – «Хореографическое мастерство».

Цель экзамена: определение уровня сформированности у абитуриента практических навыков в области техники хореографического искусства, пластической выразительности, музыкальности, методической точности выполнения каждого движения.

На экзамене абитуриенту необходимо продемонстрировать:

профессиональную технику исполнения двух самостоятельно подготовленных разнохарактерных хореографических композиций (казахский танец и на выбор танец любого направления: классический, народно-сценический, современный).

Хореографические произведения исполняются под фонограмму.

Определение способностей будет осуществляться по следующим критериям:

- 1) ритмическое восприятие и чувство темпоритма;
- 2) опорно-двигательный аппарат (осанка, пропорциональность сложения, гибкость корпуса, хорошая линия вытянутой ступни);
- 3) моторно-двигательные навыки (выносливость, пластика движений, подвижность пальцев, координация рук и ног в пространстве).
- 4) стилистическая точность исполнения программных движений танцев различного направления;
- 5) артистичность, выразительность

Наивысшая оценка на 1-м творческом экзамене - 25 баллов.

Определение танцевально-исполнительских навыков будет осуществляться по критериям, приведенным в таблице.

Баллы	Требования
20-25	пластическая и эмоциональная выразительность, абсолютная музыкальность, отличное исполнение хореографических номеров
15-19	пластическая и эмоциональная выразительность, музыкальность, хорошее исполнение хореографических номеров
8-14	не достаточно пластическая и эмоциональная выразительность, элементарная музыкальность, удовлетворительное исполнение хореографических номеров
0-5	слабая пластическая и эмоциональная выразительность, отсутствие музыкальности, не достаточно техничное и выразительное исполнение хореографических номеров

2-й творческий экзамен – «Демонстрация музыкальных способностей».

Цель экзамена: определение уровня сформированности у абитуриента природных музыкальных способностей, а также вокально - исполнительских навыков.

Определение способностей будет осуществляться по следующим критериям:

- 1) музыкальный слух (интонационный, мелодический, звуковысотный);
- 2) музыкальная память (темпоритмическая, звуковысотная, мелодическая, гармоническая);
- 3) вокальные данные (тембр голоса, сила голоса, динамическая подвижность голоса, певческий диапазон, вокальная культура, артикуляционные особенности);

На экзамене абитуриенту необходимо исполнить:

- 1) одно вокальное произведение на свой выбор в жанрах (песня, романс, ария, эстрадная, кантри, рок-композиция и др.).

Произведение можно исполнять а капелла (без сопровождения), с сопровождением аккомпаниатора (фортепиано), под собственный аккомпанемент любого музыкального инструмента, либо под фонограмму.

Наивысшая оценка на 2-м творческом экзамене - 25 баллов.

Критерии оценки

Баллы	Требования
20-25	по всем параметрам высокие показатели
15-19	по некоторым параметрам недостаточно развитые музыкальные способности, показатели выше среднего уровня ближе к высокому
8-14	по некоторым параметрам недостаточно развитые музыкальные способности, показатели ниже среднего уровня, ближе к низкому
0-5	по многим параметрам несформированные музыкальные способности

Оценка 50 баллов за два задания творческого экзамена выставляется в том случае, если абитуриент при демонстрации танцевально-исполнительских и вокальных навыков набрал наивысшее количество баллов по обозначенным критериям.